

noTours , een artistiek project voor locative media

the Milena principle in een nauwe samenwerking met het Spaanse artistieke collectief Escoitar.org, in een projectteam met Stefaan van Biesen (België), Enrique Tomas (Spanje/Oostenrijk) en Geert Vermeire (België), werkt aan een collectief artistiek project met experts uit diverse landen, samengesteld uit kunstenaars van verschillende disciplines, musici, visuele kunstenaars, antropologen, historici en ingenieurs die een bijzondere interesse hebben voor urbane artistieke interventies, soundscape, geluid en de promotie van het actieve luisteren. Belangrijkste objectief is het interdisciplinair promoten van deze disciplines op artistiek vlak, maar ook als urbane artistieke research en een nieuwe bron van kennis over de maatschappij.

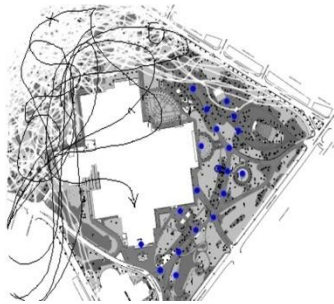

De activiteiten in dit kader focussen zich op het immateriële culturele erfgoed waartoe kunst, geluidskunst, geluid (maar ook stilte) behoort, en het stimuleren van publieksparticipatie, met een ethisch engagement naar culturele activiteiten en met „open source” als sleutelementen in sociale dynamica . We vertrekken vanuit een artistieke invalshoek, steeds vanuit een interdisciplinaire houding. De verkenning van geluid en stilte in beeldende kunst, artistieke performances en urbane interventies is daar ook een belangrijk onderdeel van. De artistieke acties houden steeds interactie en participatie van het publiek in.

noTours is de basis van deze samenwerking tussen kunstenaars en ingenieurs vanuit een artistieke invalshoek. the Milena principle werkt aan applicaties voor, ontwikkelt mee en werkt aan artistieke inhouden voor noTours sinds mei 2010, de start van het project.

CV project

2011

16 – 17 november 2011: E culture fair 2011 Hasselt. Garden of E. Presentatie en workshops.

5 – 28 oktober 2011 : II BIP. Nationaal Museum en Nationale Bibliotheek Brasilia en Universiteit van Brasilia, UnB. Workshops.

17 september – 30 oktober : Festival Encontros da Imagem Braga, Museum Nogueira da Silva / Universiteit Minho Braga-Guimaraes. Presentatie.

11 Juni 2011 : Mantis Festival Manchester.

3 - 4 juni 2011 : WORM Rotterdam. Workshops.

25 mei - 1 juni 2011 : Athens School of Fine Arts (ASFA) en Goethe Institut Athene. Project "Approaching silence" en workshops.

21 mei 2011 : Universiteit van Sevilla – Innovation Art&Technology.

18 mei 2011 : NOVARS – University of Manchester. Workshops.

17 mei 2011: Anglia Ruskin University of Cambridge.

12-14 mei 2011: Linux Week Linz (Liwoli) en Kunst Uni Linz. Workshops .

12 mei tot 15 september : Kunstmuseum (KUMU) Tallinn, Culturele Hoofdstad van Europa 2011.

3 mei 2011 : Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) Gent.

1 mei tot 19 september 2011 : Museum voor Hedendaagse Kunst (S.M.A.K.) Gent. (no)Tour Gent. Pilotproject en workshops.

2 februari : Humanities University of Tallinn.

23 januari – 3 februari : Kunstmuseum (KUMU) Tallinn.

2010

10 tot 18 september 2010 : Festival Ertz Bera.

4 tot 7 september 2010 : Festival Digital Art Tirgu Mures.

23 april – 30 juni 2010 : ARTe SONoro Madrid.

Projectomschrijving

noTours is een cultureel project geïnspireerd door de in de kunstwereld ontstane psychogeografie, de situationisten en de 'derive'.

noTours is gebaseerd op een open source software met een eenvoudige web editor waarmee je geluidswandelingen kan maken die makkelijk kunnen gedownload worden op smartphones.

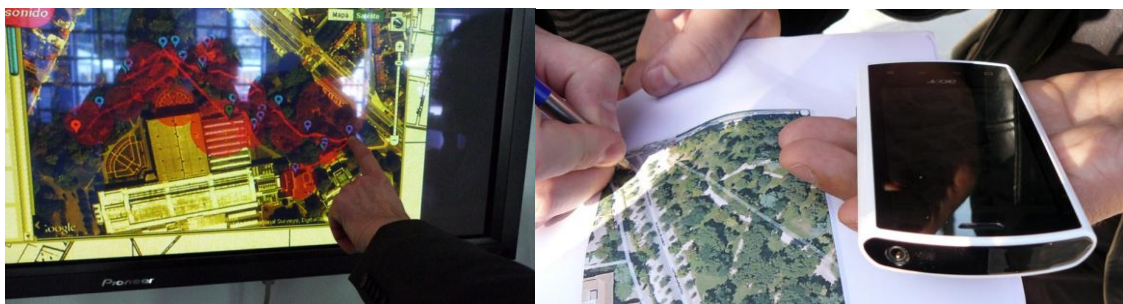

Via de web editor kan je plaatsen bewerken met geluid. Dit betekent dat je geluiden aan een plek kan toevoegen en die later beluisteren wanneer je je naar deze plaats begeeft. Dit gebeurt via de noTours Android applicatie die je locatie detecteert via GPS (die de positie van de gebruiker integreert) en de geluiden (3D audio inhouden (binauraal en ambisonisch)) precies op de gekozen locaties afspeelt. Je hoeft niets te doen, intuïtief en spontaan rondwandelen volstaat.

Een audio inhoud wordt geactiveerd bij het naderen van een bepaalde plek. Dit laat aan wandelaars toe om locaties te exploreren op een niet-lineaire manier en op eigen ritme. noTours laat je toe door een locatie te bewegen terwijl je een uitgebreide akoestische ervaring beleeft die in real time verbonden is met de actuele plaats die je bezoekt, waarin de rizomatische situatie van het gebied betrokken is. In essentie is het een uitgebreide vorm van toeristische audiogidsen, instrumenten die ons informatie geven over publieke ruimtes. Dit project wil de reële waarde van klassieke audiogidsen in vraag stellen, en het officiële discours erover openen. Doelstelling is de deconstructie van deze old-framed format voor het ontwerpen van een nieuwe format open voor het collectieve geheugen van de inwoners en verbonden met de real-time situatie van de betrokken stad.

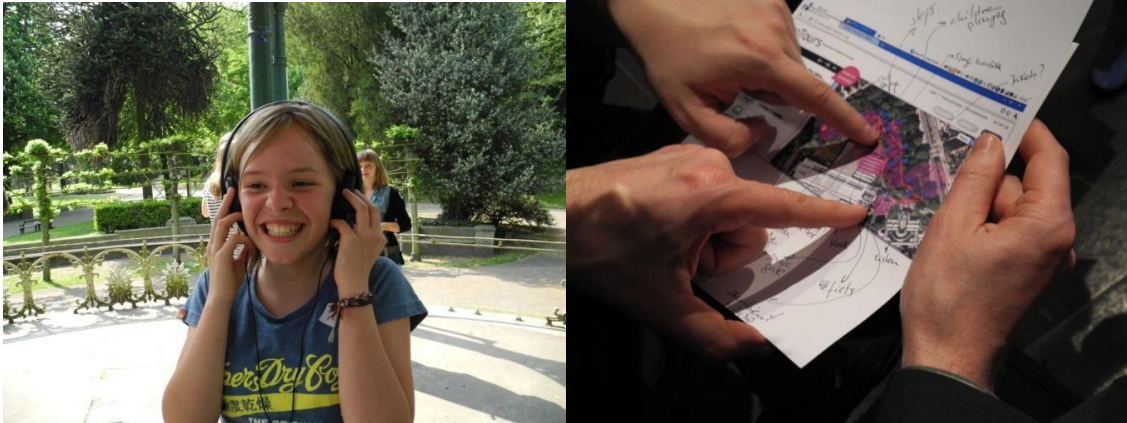
Je kan het beschouwen als een interventie in de waarneming van publieke ruimte, gezien als een stroom van complexe acties en gebeurtenissen, als een expressie en een act van het collectieve geheugen. Het objectief is om, tussen fictie en realiteit, tussen te komen in voor het publiek vreemde en/of vertrouwde ruimtes en deze te transformeren in mutante ruimtes. Onze intentie is om een verborgen stad bloot leggen vol persoonlijke verhalen en interferenties.

Onze wereld transformeert in een open ruimte van interactie en spel in een veelvoud van overlappende lagen van informatie, zowel fysisch en digitaal, die onze realiteit moduleren, transformeren en uitbreiden.

Kunstenaars als Pablo Valbuena (project Entramado / www.pablovalbuena.com) , Julian Oliver (project The Artvertiser, Level Head / selectparks.net/~julian/) of Transnational Temps (project Safari Urbis / www.transnationaltemps.net & www.safariurbis.org) toonden reeds

het creatieve potentieel van een nieuwe soort kunstwerk dat het publiek uitnodigt om hun leefomgeving te herdenken, er aan deel te nemen en er mee te spelen. Ons project sluit zich nauw bij deze kunstwerken, gebaseerd op een augmented reality ervaring.

Ons project is een open source project. Software en eenvoudige web editor staan gratis ter beschikking op onze site. De ontwikkeling van open source software sluit aan bij onze filosofie van culturele participatie van beneden uit. Dit project situeert zich in onze visie van het omdraaien van processen in verband met sociale expressies en het culturele erfgoed. Workshops voor alle leeftijden worden georganiseerd vanuit het principe dat de participanten na de workshop verder creatief aan de slag moeten kunnen.

Objectieven

Kunstenaars geven een impuls geven aan ingenieurs om artistieke applicaties te ontwikkelen, die op hun beurt verder inhoudelijk ontwikkeld worden in samenwerking met academici en andere experts. Het brengt het bewaren van immaterieel cultureel erfgoed, sociale kritiek en sociale interactie samen en illustreert een nauwe samenwerking tussen academici (antropologen, sociologen, musicologen, historici, kunsthistorici, literatuurdeskundigen), ingenieurs, informatici en kunstenaars. Het is een artistiek-cultureel e-project, met een hoog sociaal gehalte en verbonden met de dagdagelijkse urbane leefomgeving. Het biedt diverse mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen in diverse domeinen en disciplines.

Kernteam

Enrique Tomas, ultranoise.es@gmail.com. Ingenieur, en componist van interactieve geluidsystemen, geluidskunst en computermuziek. Als sinds 2005 ontwikkelt hij open source tools en code voor muzikale en artistieke activiteiten. Zijn artistieke projecten brengen geluidskunst in de publieke ruimte. Sinds 2008 woont hij in Linz, werkt voor Ars Electronica en ontwikkelt een 30 kanaals geluidsinstallatie samen met de componist Rupert Huber, voor de luchthaven van Wenen. Als kunsteducator ontwikkelde hij diverse projecten met computermuziek, interactieve kunst en interfaces voor instellingen en festivals in Madrid, Helsinki, Linz, Berlin, Bergen, Mexico, ... Als kunstenaar en componist was hij actief in Spanje, Mexico, Duitsland, Oostenrijk, Noorwegen, Finland, Zweden, België en Nederland. Sinds 2008 is werkt hij met locative media en produceerde experimentele urbane soundscapes. Voor de stad Madrid ontwikkelde hij een experimentele audio guide in 2010. www.ultranoise.es

Stefaan Van Biesen, stefaan.van.biesen@stefaanvanbiesen.com, beeldend kunstenaar, multimedia- en geluidskunstenaar en schrijver. Naast een artistiek parcours van 20 jaar bestaande uit tekeningen, ontwerpen, installaties, video, soundscapes en performances, die gezien kunnen worden als een continu interactief proces en een flux van ideeën, visies en beelden, is een belangrijk deel van zijn activiteit gewijd aan samenwerkingen met kunstenaars en experts uit diverse disciplines. Zijn kunstactiviteit is tegelijkertijd research en artistieke creatie, in de vorm van laboratoria, en waarin publieksparticipatie een essentieel deel van uit maakt. Hij maakt gebruik van nieuwe media en technologie, maar bevraagt die tegelijkertijd. Zijn meest recente internationale projecten zijn “Spaziergangswissenschaft” en “Archetypes”, artistieke projecten die als een discussieforum functioneren over thema’s van ecologische en sociologische aard, via tekeningen, modellen, videos, fotos, teksten en soundscapes. Stefaan van Biesen was actief als kunstenaar voor musea en instellingen in België, Nederland, Duitsland, Frankrijk, Polen, Italië, Griekenland, Portugal, Brazilië en China. www.stefaanvanbiesen.com

Geert Vermeire, geert.vermeire@themilena.com, kunstenaar, schrijver en curator. In zijn artistieke activiteit zijn de grenzen tussen deze disciplines vaak niet te trekken. In een artistiek duo met Stefaan van Biesen verkent hij als sinds 2002 geluid, poëzie en beeldende kunst op een grensoverschrijdende manier, het laatste jaar met locative media en met geogelocalizeerde poëzie. Sinds 2003 was hij actief als kunstenaar in België, Frankrijk, Nederland, Duitsland, Italië, Portugal en Brazilië. Hij publiceerde poëzie, essays, beschouwingen over kunst in diverse landen. Hij schreef eveneens de kinderopera ‘De roos en de vagebond’ voor Jeugd en Muziek Brussel in 2008. Als curator werkte hij in België, Nederland, Griekenland (Athens School of Fine Arts en Goethe Institut Athene), Roemenië (BAW Festival Digital Art Tirgu Mures), Portugal (Festival Encontros da Imagem, Mosteiro do Tibaes & Museu Nogueira da Silva, Braga) en Brazilië (Centro Cultural Banco do Brasil/ Museu Nacional de Brasilia). Sinds 2000 realiseerde hij eveneens diverse interdisciplinaire kunsteducatieve projecten voor Canon Cultuurcel Vlaanderen, de stad Gent en Poëzieroute Gent, het S.M.A.K. Gent, Poëziecentrum Gent en Bozar, naast educatieve projecten en tentoonstellingen hedendaagse kunst voor diverse scholen, culturele centra en bibliotheken in Vlaanderen en Brussel.

Expertise, coördinerend team :

Filip Van de Velde, kunsthistoricus, curator en performer. Hij werkt voor het Museum voor Hedendaagse kunst (S.M.A.K.) in Gent en is eveneens actief binnen de educatieve diensten van de Musea voor Schone Kunsten in Gent en Brussel. Expert in kunst educatie en artistieke participatieprojecten.

Horacio González, visueel kunstenaar en ingenieur. Hij maakt deel uit van VHPlab als kunstenaar en developer. Zijn artistieke oeuvre wordt gekenmerkt door digital error, low technology en de interactie tussen mensen en computers. Hij werkt als researcher in kunst en technologie aan de Universiteit Vigo, waar hij ook doctoreert.

Juan-Gil López, musicoloog en geluidskunstenaar. Lid van Mediateletipos.net en en Artesonoro.org. Hij ontwikkelde interdisciplinaire projecten over ethnomusicologie, over hedendaagse muziek en over de relatie tussen geluid en hedendaagse kunst. Hij is

onderzoeker en doctorandus aan de Universiteit Vigo in het gebied van “auraliteit”, soundscape en het gebruik van geluid in hedendaagse kunst.

Ontwikkeling :

Ons project is in constante ontwikkeling. We wensen de software verder te ontwikkelen en ook aan te bieden voor andere softwareplatformen als Android. Belangrijke volgende stap is voor ons eveneens een versie waarin de augmented reality ervaring via draagbare beeldschermen wordt geïntegreerd (bijvoorbeeld tablet pc's). Een versie voor gebruik binnen gebouwen is eveneens onze ambitie. Deze nieuwe ontwikkelingen willen ook in een concreet artistiek eindresultaat uitmonden, een project in de stad Gent.

Onze ambitie is om, in dialoog en samenlopend met de verdere ontwikkeling en uitbreiding van de software, een geogelocalizeerde en artistieke geluidswandeling te realiseren met als thema 'Sedimenten', sporen, de aanwezigheid van en de herinnering aan de diverse culturen in Gent. Onze intentie is om de verborgen verhalen en lagen van de stad zichtbaar te maken, om het verleden met het heden te verbinden en om het verleden te actualiseren. In een augmented reality ervaring van geluid, soundscape, narratieven en beeldelementen worden de multiculturele lagen van de stad blootgelegd.

Voor alle doelgroepen hebben we als objectief om bewustzijn te stimuleren van verborgen multiculturele lagen uit het verleden en het heden van de stad, de ontdekking van van plaatsen en lagen in het geheugen van de stad, de verbinding tussen geheugen, identiteit, geluid/beeld en de locaties, maar ook themas als het zoeken naar verborgen dimensies in het dagdagelijkse, collectieve herinneringen/vergeten, verloren lopen, het onbekende, kwetsbaarheid en misverstanden, de poëzie van de stad, het tijdelijke en voorbijgangers.

Ons project vertrekt uit het lichaam en het ontplooiën van de zintuigen verbonden met onze visie van esthetiek als een wetenschap van de waarneming.

Het project heeft het karakter van een laboratorium, met een grote openheid en met creatieve participatie van lokale kunstenaars, publiek, inwoners, kinderen, jongeren en jonge kunstenaars. Dit project is een artistiek research project over wat mensen verbindt en over de verlangens, verwachtingen, hoop en de gevoelens van de inwoners van de stad. Het project is volledig gebaseerd op fysieke en mentale connecties met de lokale leefwereld van de inwoners. Het artistieke proces omvat het integreren van narratieven, beeld en geluid in een permanente interactie met de ervaring van de stad, zijn inwoners en de leefomgeving.

[Samenwerkingen]

S.M.A.K.

Van mei tot september 2011 werd een pilootproject gerealiseerd noTour Gent in samenwerking met het S.M.A.K., het Stedelijk Museum voor Schone Kunsten Gent.

WIT, Urban Team

WIT Urban Team bestaat uit wisselende constellaties met als basis Margot Dieleman, Stefaan Van Biesen en Eric Windey, en waren het eerst actief op uitnodiging van Stef Van Bellingen en

Jan Hoet tijdens de tentoonstelling Coup de Ville in 2010. Hun inspiratiebronnen zijn onder meer de Fluxus-beweging en de Franse Situationisten die de stad op eigenzinnige manier verkenden en er acties uitvoerden. Voortdurend onderzoekt WIT het stadsweefsel op zoek naar dysfunctionaliteit, gebrekkige esthetische ingrepen, verwaarloosde plaatsen of locaties die uitnodigen om er een statement te brengen. Hun acties voltrekken zich bijna contemplatief. Met een klein gebaar hopen ze het bewustzijn van anderen te stimuleren opdat er in de toekomst verandering in een bepaalde situatie zou komen. <http://www.wit-urbanteam.com>

Contact informatie

Contact persoon: Geert Vermeire

E-mail: geert.vermeire@themilena.com

www.notours.org

www.themilena.com